

PROTOKOLL 1/94

Møte i Bedriftsdemokratinemnda 25. februar 1994.

Til stede: Gudmund Knudsen
Sveinung Koslung
Karin M. Bruzelius
Ivar A. Myhrvold
Varamedlem:
Vidar Lindefjeld
Karl Nandrup Dahl

Forfall: Arnhild D. Gjønnnes, Gunnar J. Hansen, Ragnhild M. Hagen og Ingunn Olsen.

Fra sekretariatet: Gro Granden.

Møtet varte fra 12.00 til 14.00.

Vedtak ble truffet i følgende saker:

Delegasjon av nemndas myndighet. Saksbehandlingsregler.
Oppnevning av arbeidsutvalg.
Sak 4/89 Norsk Jern Holding AS
Sak 97/73 Hydro Aluminium AS
Sak 16/73 Elkem AS

1. Delegasjon av Bedriftsdemokratinemndas myndighet. Saksbehandlingsregler

I medhold av forskrifter til aksjelovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers styre og bedriftsforsamling mv. fastsatt ved kongelig resolusjon av 10. desember 1976 med hjemmel i lov av 4. juni 1976 nr. 59, lov av 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser § 29 andre ledd andre punktum og fjerde ledd andre punktum, jf forskrifter gitt ved kongelig resolusjon av 4. desember 1981 og Kommunaldepartementets vedtak av 3. januar 1982 og forskrifter til selskapslovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i styringsorganene, fastsatt ved kongelig resolusjon av 13. desember 1985 med hjemmel i selskapsloven av 21. juni 1985 nr. 83, forskrifter til statsforetakslovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i statsforetaks styre og bedriftsforsamling, fastsatt ved kongelig resolusjon 20. desember 1991 med hjemmel i statsforetaksloven av 30. august 1991 nr. 71, fattet nemnda vedtak om delegasjon av nemndas myndighet og om saksbehandling:

"(1) Den samlede Bedriftsdemokratinemnd:

- a. Vurderer nemndas generelle praksis, drøfter prinsipielle enkeltsaker og fastsetter eventuelle retningslinjer for fremtidige avgjørelser.
- b. Gjennomgår avgjørelser som treffes av nemndas arbeidsutvalg og nemndas leder.
- c. Avgjør enkeltsaker som etter nemndas egen beslutning, lederens vurdering eller krav fra et medlem av arbeidsutvalget skal avgjøres av den samlede nemnd.
- d. Treffer alle øvrige beslutninger innen nemndas myndighetsområde som ikke delegeres til arbeidsutvalget eller nemndas leder til avgjørelse ved disse regler eller særskilt vedtak.
- e. Godkjenner årsberetning for nemndas virksomhet.

(2) Nemndas arbeidsutvalg gis fullmakt til å treffe avgjørelser i henhold til:

- a. Forskrifter til aksjelovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers styre og bedriftsforsamling mv. §§ 42 og 43,
- b. lov av 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser mm. § 29 annet og fjerde ledd, jf. forskrifter gitt ved kongelig resolusjon av 4. desember 1981 og Kommunaldepartementets vedtak av 3. januar 1982,
- c. forskrifter til selskapslovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i styringsorganene §§ 25 og 26,
- d. forskrifter til statsforetakslovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i styre og bedriftsforsamling §§ 39 og 40.

Arbeidsutvalget består av nemndas leder, med nemndas nestleder som personlig varamedlem, et av medlemmene, samt personlig varamedlem, oppnevnt etter innstilling fra arbeidsgiverorganisasjoner og et av medlemmene, samt personlig varamedlem, oppnevnt etter innstilling fra arbeidstakerorganisasjoner.

Arbeidsutvalget må være fulltallig for å være vedtaksført. Hvis saken haster, og det etter telefonkonferanse konstateres enighet, kan lederen bestemme at saken avgjøres ved sirkulasjon av protokoll. Utvalget treffer vedtak med alminnelig flertall.

(3) Nemndas leder, eller i hans forfall nestlederen, gis fullmakt til:

- a. å avgjøre søknader om fristendringer etter forskrifter til aksjeloven § 9 fjerde ledd, § 12 femte til niende ledd, § 24 andre ledd, § 25

fjerde ledd, samt § 28 femte til niende ledd, forskrifter til selskapsloven § 9 fjerde ledd, § 12 femte til niende ledd, forskrifter til statsforetaksloven § 9 fjerde ledd, § 12 femte til niende ledd, § 23 andre ledd, § 24 fjerde ledd og § 27 femte til niende ledd,

- b. å treffe avgjørelser etter forskrifter til aksjeloven § 5 tolvte og trettende ledd, forskrifter til selskapsloven § 5 tolvte og trettende ledd og forskrifter til statsforetaksloven § 5 tolvte og trettende ledd om tidspunktet for gjennomføringen av lovens og forskriftenes alminnelige regler eller om gjennomføringen av nye vedtak når en tidligere godkjent unntaksordning opphører eller endres dersom saken haster og nemnda eller arbeidsutvalget ikke har truffet slikt vedtak,
- c. å treffe avgjørelser om utsettelse av valget etter forskrifter til henholdvis aksjeloven, selskapsloven og statsforetaksloven § 5 sjette ledd og § 6 sjette ledd, samt om innkalling av selskapets ledelse og representanter for de ansatte etter forskrifter til henholdvis aksjeloven, selskapsloven og statsforetaksloven § 5 siste ledd og § 6 siste ledd dersom saken haster,
- d. å avgjøre søknader også i andre tilfeller dersom det ville medføre vesentlige ulemper eller forsinkelser å forelegge saken for arbeidsutvalget og avgjørelsen på bakgrunn av nemndas praksis må anses å være klar.

Så vidt mulig konfererer lederen, eventuelt nestlederen, med arbeidsutvalgets øvrige medlemmer før avgjørelse treffes.

Fullmakten omfatter tilsvarende saker i henhold til lov om stiftelser mm. § 29 andre og fjerde ledd.

(4) Nemndas sekretariat forbereder sakene i samråd med nemndas leder, eller i hans forfall nestlederen.

Lederen, eventuelt nestlederen, treffer beslutning om ferdig forberedte saker skal fremmes til behandling i den samlede nemnd, i arbeidsutvalget eller avgjøres av lederen selv. I tvilstilfelle konfererer lederen med arbeidsutvalgets øvrige medlemmer.

Sakene avgjøres i alminnelighet i arbeidsutvalget, men avgjøres av den samlede nemnd dersom saken er av stor viktighet, av prinsipiell art eller hvis ett av arbeidsutvalgets medlemmer krever det.

(5) Innkalling med dagsorden og sakspapirer samt endelige protokoller fra møter i den samlede nemnd og arbeidsutvalget sendes samtlige medlemmer. Varamedlemmene får tilsendt innkalling med dagsorden for arbeidsutvalget og nemndas møter samt endelige protokoller."

2. Arbeidsutvalg

Til arbeidsutvalg for perioden fram til 31. desember 1996 ble oppnevnt:

- bedriftsdemokratinemndas leder Gudmund Knudsen
- varamedlem bedriftsdemokratinemndas nestleder Sveinung Koslung

Medlemmer oppnevnt etter innstilling fra arbeidsgiversiden:

- Arnhild D. Gjønnnes
- varamedlem Vidar Lindefjeld

Medlemmer oppnevnt etter innstilling fra arbeidstakersiden:

- Ragnhild Hagen
- varamedlem Ingunn Olsen

3. Retningslinjer for bedriftsdemokratinemndas praksis

Nemnda vedtok å utsette behandlingen av utkast til nye retningslinjer for nemndas praksis. Nemnda vedtok å inntil videre legge tidligere vedtatte retningslinjer sammenholdt med nemndas vedtakspraksis til grunn for behandling av enkeltsaker.

4. Sak 4/89 Norsk Jern Holding AS

Bedriftsdemokratinemnda viste til sitt vedtak av 30. august 1993 og til søknad av 19. januar 1994 fra Norsk Jern Holding AS og konsernutvalget for de LO-organiserte om at det i stedet for bedriftsforsamling etableres utvidet styre-representasjon for de ansatte i Norsk Jern Holding AS.

Under henvisning til eget vedtak av 30. august 1993 legger nemnda til grunn at bedriftsforsamling som er vedtatt etablert med hjemmel i § 8-18 femte ledd, bare kan avvikles etter nytt vedtak i nemnda.

Myhrvold bemerket at han opprettholder de prinsipielle synspunkter som kom til uttrykk i mindretallets votum i vedtak 30. august 1993 når det gjelder spørsmålet om det i denne saken foreligger en "gruppe" som gir grunnlag for konsern-representasjon. Ettersom det spørsmålet nemnda nå skal ta standpunkt til, ikke direkte gjelder dette, og partene er enige om at det i stedet for bedriftsforsamling bør etableres utvidet styrerepresentasjon, avsto Myhrvold fra å dissентere.

Nemnda viste til at partene er enige om at en felles styrerepresentasjon er mer hensiktsmessig og godkjente søknaden.

Det fremgår av den inngåtte avtale av 19. januar 1994 i Norsk Jern Holding AS at partene er enige om at de ansattes representasjon utvides fra to til tre representanter

i styret som i alt har åtte medlemmer. Nemnda forutsetter at slik styrerepresentasjon etableres.

Nemnda fattet slikt vedtak:

"I medhold av aksjelovens §§ 8-17 og 8-18 jf. forskrifter gitt ved kongelig resolusjon av 10. desember 1976 godkjenner nemnda følgende konsernordning for Norsk Jern Holding AS:

I

Nemndas vedtak 30. august 1993 i sak 4/89 Norsk Jern Holding AS oppheves.

II

De ansatte i Norsk Jern Holding AS, Fundia Norsk Jernverk AS, Fundia PreStål AS, Fundia Armering AS, Fundia Christiania Spigerverk AS, Fundia CS-Elektro AS, Fundia Mandal Stål AS, Mo Industritransport AS og Mo Shipping Agency AS skal ha stemmerett og være valgbare ved valg av medlemmer til styret i Norsk Jern Holding AS.

III

For øvrig gjelder aksjeloven og forskriftenes bestemmelser om de ansattes rett til representasjon og forskriftenes bestemmelser om gjennomføring av valg.

IV

Ved vesentlige endringer som følge av at Norsk Jern Holding AS eller Fundia AB etablerer eller overtar nye bedrifter i Norge eller av andre grunner av betydning for den godkjente ordning, forutsettes det innsendt ny søknad til nemnda.

V

Godkjennelsen gjelder inntil videre, jf. forskriftenes § 6."

5. Sak 97/73 Hydro Aluminium AS

Myhrvold fratrådte som inhabil.

Bedriftsdemokratinemnda viste til søknad fra de lokale fagforeninger i Formtech AS av 9. februar 1994 med tilslutning av fagforeningene i Hydro Aluminium AS 11. februar 1994 om en konsernordning der alle ansatte i Hydro Aluminium AS og datterselskaper har stemmerett og er valgbare til styret i Hydro Aluminium AS. Videre søkes det om fortsatt godkjennelse av adgangen til å kreve forholdstallsvalg etter reglene i § 25, fjerde ledd.

Nemnda viste til tidligere vedtak av 16. desember 1991 der nemnda forutsatte at partene drøftet ordningen dersom selskapet etablerte eller overtok datterselskaper der eierandelen er mindre enn 60 pst. I brev av 13.01.94 fra selskapet til valgstyret

gjøres det oppmerksom på "at Hydro Aluminium AS fortsatt sitter med under 50 pst. eierandel i Formtech AS. At vårt investeringsselskap Hydro Aluminium Vekst AS har gått inn med en mindre eierandel gir ikke selskapet noen endret status i denne sammenheng."

Nemnda legger til grunn at Formtech AS for 37 pst. vedkommende eies direkte av Hydro Aluminium AS og for 21 pst. vedkommende gjennom det heleide datterselskapet Hydro Aluminium Vekst AS. Det er dermed etablert et konsernforhold mellom Formtech AS og Hydro Aluminium AS med sistnevnte som morselskap.

Nemnda forstår Hydro Aluminium AS' brev av 13.01.94 slik at selskapet ikke er enig i å trekke Formtech AS inn under konsernordningen.

Nemnda konstaterte at partene ikke er enige om ordningen, men fant etter omstendighetene at hensynet til de ansattes representasjonsrettigheter tilsier at det i dette tilfellet etableres en konsernordning der de ansatte i Hydro Aluminium AS og datterselskaper har stemmerett og er valgbare til styret i Hydro Aluminium AS.

For ordens skyld fattet nemnda nytt vedtak:

"I medhold av aksjelovens §§ 8–17 jf. forskrifter gitt ved kongelig resolusjon av 10. desember 1976, godkjenner nemnda følgende konsernordning for Hydro Aluminium AS:

I

Nemndas vedtak av 16. desember 1991 i sak 97/73 oppheves.

II

De ansatte i Hydro Aluminium AS og datterselskaper av dette er valgbare og har stemmerett ved valg av ansattes representanter til styret i Hydro Aluminium AS.

III

Styret i Hydro Aluminium AS skal bestå av 10 medlemmer, hvorav fire skal velges av og blant de ansatte i Hydro Aluminium AS og datterselskaper. I tillegg skal det velges en observatør.

IV

Valg av de ansattes representanter skal skje etter forskriftenes regler med adgang til å kreve forholdstallsvalg, dog slik at forskriftenes § 25, fjerde ledd gis tilsvarende anvendelse.

V

Ved etablering eller erverv av norske selskaper som etter aksjelovens § 1–2 vil inngå i konsernet, skal de ansatte i disse selskaper ha stemmerett og være valgbare fra innlemmelsen, idet man legger til grunn ansettelsestiden i vedkommende selskap. Ved vesentlige endringer forutsettes det at selskapet sender ny søknad til nemnda.

VI

For øvrig gjelder aksjelovens og forskriftenes regler om de ansattes rett til representasjon i styrende organer.

VII

Godkjennelsen gjelder inntil videre, jf. forskriftenes § 5 og 6."

6. Sak 16/73 Elkem AS

Nemnda viste til sine vedtak av 16. mars 1990 og 12. mai 1992 og til selskapets søknad av 10. februar 1994 om at den etablerte konsernordning fortsetter.

Nemnda viste til at partene er enige om at den etablerte fellesordning fungerer godt og godkjente at denne fortsetter tilpasset de selskapsrettslige endringer som har funnet sted etter vedtaket av 16. mars 1990.

Nemnda bemerket at den ved vedtak av 16. mars 1990 godkjente, som en unntaksordning, at ansatte i norske selskaper ikke skal ha bedriftsdemokratiske rettigheter i form av stemmerett eller valgbarhet såfremt vedkommende skal arbeide i utenlandske deler av konsernet i mer enn to år. Nemnda forutsatte den gang at denne ordningen ble vurdert og eventuelt nærmere begrunnet dersom den ble ønsket opprettholdt for fremtiden.

Nemnda antok at deltakelse i styrende organer i Elkem AS og norske datterselskaper av dette av ansatte som arbeider i land utenfor Norden, kan by på problemer såvel av praktisk som organisatorisk art som kan begrunne at disse ansatte ikke er valgbare. Nemnda så imidlertid ikke ulemper av betydning forbundet med å gi disse stemmerett.

I en etterfølgende meddelelse fra konsernets advokat 2. mars 1994 fremgår det at partene er enige om at alle ansatte bør ha bedriftsdemokratiske rettigheter, med unntak av at de som er utestasjonert utenfor Norden utover to år ikke bør være valgbare.

For ordens skyld fattet nemnda nytt vedtak:

"I medhold av aksjelovens §§ 8-17 og 8-18 og selskapslovens § 2-10 jf. forskrifter gitt ved kongelig resolusjon av 10. desember 1976 og 13. desember 1985, godkjenner nemnda følgende konsernordning for Elkem AS:

I

Nemndas vedtak av 16. mars 1990 og 12. mai 1992 i sak 16/73 oppheves.

II

Elkem Aluminium ANS fritas fra plikten til å ha ansatterepresentasjon i selskapsmøtet.

III

1. Bedriftsforsamlingen i Elkem AS skal ha mellom 24 og 30 medlemmer, hvorav en tredjedel skal velges av og blant de ansatte i konsernet.
2. De ansatte i Elkem AS og norske datterselskaper av dette, med unntak av Bjølvefossen AS, er valgbare og har stemmerett ved valg av ansattes representanter til bedriftsforsamlingen i Elkem AS.
3. Ansatte i de selskaper som er nevnt i punkt III 2, skal likevel ikke være valgbare såfremt de er ansatt med sikte på å arbeide utenfor Norden eller i avdeling eller filial utenfor Norden av norsk selskap. Ansatte som for kortere tid (inntil to år) arbeider i deler av konsernet utenfor Norden, opprettholder likevel valgbarheten.

Ansatte i utenlandske selskaper innen konsernet som midlertidig utfører arbeid i norske deler av konsernet, får stemmerett, men ikke valgbarhet etter 6 måneder.

IV

Ved etablering eller erverv av norske selskaper som etter aksjelovens § 1–2 vil inngå i konsernet, skal de ansatte i disse selskaper ha stemmerett og være valgbare fra innlemmelsen, idet man legger til grunn ansettelsestiden i vedkommende selskap. Ved vesentlige endringer forutsettes det at selskaper sender ny søknad til nemnda.

V

For øvrig gjelder aksjelovens, selskapslovens og forskriftenes regler om de ansattes rett til representasjon i styrende organer.

VI

Godkjennelsen gjelder inntil videre jf. forskriftenes §§ 5 og 6."

7. Møtedatoer

Arbeidsutvalget	22. mars kl. 1200
	29. april kl. 0900
	20. mai kl. 0900
Samlet nemnd	20. juni kl. 1200.